

**Jeugd-
bescherming en
jeugdreclassering**

2017

**Jeugd-
bescherming en
jeugdreclassering
2017**

Verklaring van tekens

Niets (blanco)	Een cijfer kan op logische gronden niet voorkomen
.	Het cijfer is onbekend, onvoldoende betrouwbaar of geheim
*	Voorlopige cijfers
**	Nader voorlopige cijfers
2017-2018	2017 tot en met 2018
2017/2018	Het gemiddelde over de jaren 2017 tot en met 2018
2017/'18	Oogstjaar, boekjaar, schooljaar enz., beginnend in 2017 en eindigend in 2018
2015/'16-2017/'18	Oogstjaar, boekjaar, enz., 2015/'16 tot en met 2017/'18

In geval van afronding kan het voorkomen dat het weergegeven totaal niet overeenstemt met de som van de getallen.

Colofon

Uitgever

Centraal Bureau voor de Statistiek
Henri Faasdreef 312, 2492 JP Den Haag
www.cbs.nl

Prepress

Centraal Bureau voor de Statistiek

Ontwerp

Edenspiekermann

Inlichtingen

Tel. 088 570 70 70
Via contactformulier: www.cbs.nl/infoservice

ISBN 978-90-357-1516-5

© Centraal Bureau voor de Statistiek, Den Haag/Heerlen/Bonaire, 2018.
Verveelvoudigen is toegestaan, mits het CBS als bron wordt vermeld.

Inhoud

Inleiding 4

1. 31 duizend jeugdbeschermingsmaatregelen 5

- 1.1 Aantal jeugdbeschermingsmaatregelen neemt toe 6
- 1.2 Meer jongeren met voogdij 7
- 1.3 Meer jongeren met ondertoezichtstellingen 7
- 1.4 De meeste maatregelen duren één jaar of langer 8
- 1.5 Voogdij meestal beëindigd door bereiken meerderjarigheid 8
- 1.6 Bijna 4 procent heeft ook jeugdreclasseringsmaatregel 9
- 1.7 Ruim 20 duizend jongeren ook jeugdhulp met verblijf 10
- 1.8 Jongens iets vaker beschermd dan meisjes 11
- 1.9 Veel tieners 11
- 1.10 Jongeren met niet-westerse migratieachtergrond oververtegenwoordigd in de jeugdbescherming 12
- 1.11 Jeugdbescherming vooral in Limburg en het noorden 12

2. Jongeren in jeugdreclassering gedaald naar 6,4 duizend 14

- 2.1 Jeugdreclassering bijna altijd beëindigd volgens plan 16
- 2.2 Alleen toezicht en begeleiding duurt een jaar of langer 16
- 2.3 Vier op de tien jongeren met jeugdreclassering ontvangt ook jeugdhulp 17
- 2.4 Jongens vaker in jeugdreclassering dan meisjes 18
- 2.5 Relatief meeste jeugdreclassering bij 15- tot en met 17-jarigen 19
- 2.6 Relatief veel jongeren met niet-westerse migratieachtergrond in jeugdreclassering 19
- 2.7 Jeugdreclassering vooral in drie grootste steden 19
- 2.8 Vaak herhaald beroep ondertoezichtstelling 21

Begrippenlijst 23

Inleiding

Sinds 1 januari 2015 zijn de gemeenten verantwoordelijk voor hulp aan jongeren. Dat is vastgelegd in de Jeugdwet. Om de gemeenten bij de uitvoering ervan te ondersteunen is in de Jeugdwet een regeling opgenomen voor het ontsluiten van beleidsinformatie. De beleidsinformatie betreft informatie over jeugdhulpgebruik en de inzet van jeugdbescherming en jeugdreclassering. Jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen verstrekken hierover gegevens aan het CBS.

In deze rapportage staan de resultaten over de verstrekte jeugdbescherming en jeugdreclassering in 2017. De resultaten over jeugdhulp worden in een aparte rapportage beschreven.

1.

31 duizend

jeugdbeschermings-

maatregelen

Op 31 december 2017 waren er bijna 31 duizend lopende jeugdbeschermingsmaatregelen. In twee derde van de gevallen betrof het een vorm van ondertoezichtstelling. In een derde van alle maatregelen ging het om een voogdijmaatregel, al dan niet voorlopig of tijdelijk (tabel 1.0.1).

1.0.1 Jeugdbeschermingsmaatregelen, per type maatregel, 2017*

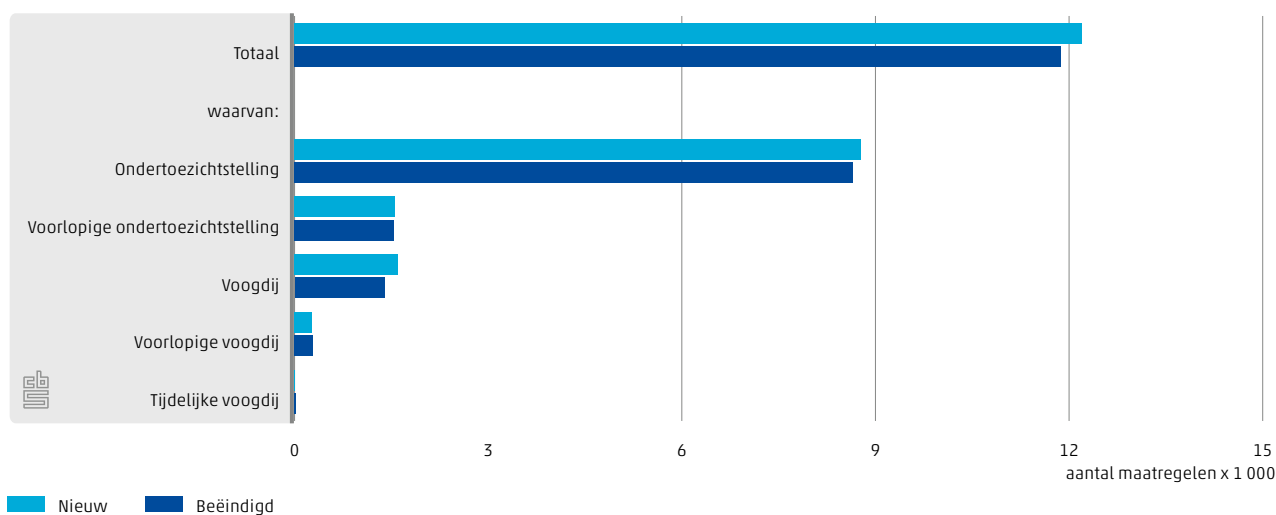
	Beginstand (1-1-2017)	Instroom	Uitstroom	Eindstand (31-12-2017)
aantal maatregelen				
Totaal	30 360	12 200	11 880	30 675
Ondertoezichtstelling	20 145	8 775	8 645	20 270
Voorlopige ondertoezichtstelling	315	1 550	1 540	330
Voogdij	9 740	1 595	1 395	9 945
Voorlopige en tijdelijke voogdij	155	275	305	130

Bron: CBS.

1.1 Aantal jeugdbeschermingsmaatregelen neemt toe

In 2017 was er een lichte stijging van het totaal aantal jeugdbeschermingsmaatregelen. Op 31 december 2017 waren er 1 procent meer maatregelen actief dan op 1 januari van datzelfde jaar. Het aantal ondertoezichtstellingen is met 0,7 procent gestegen. In deze periode werden dus iets meer ondertoezichtstellingen gestart dan beëindigd (figuur 1.1.1). Ook het aantal voogdijmaatregelen is in 2017 toegenomen, met 2 procent.

1.1.1 Aantal nieuwe en beëindigde jeugdbeschermingsmaatregelen, 2017*¹⁾

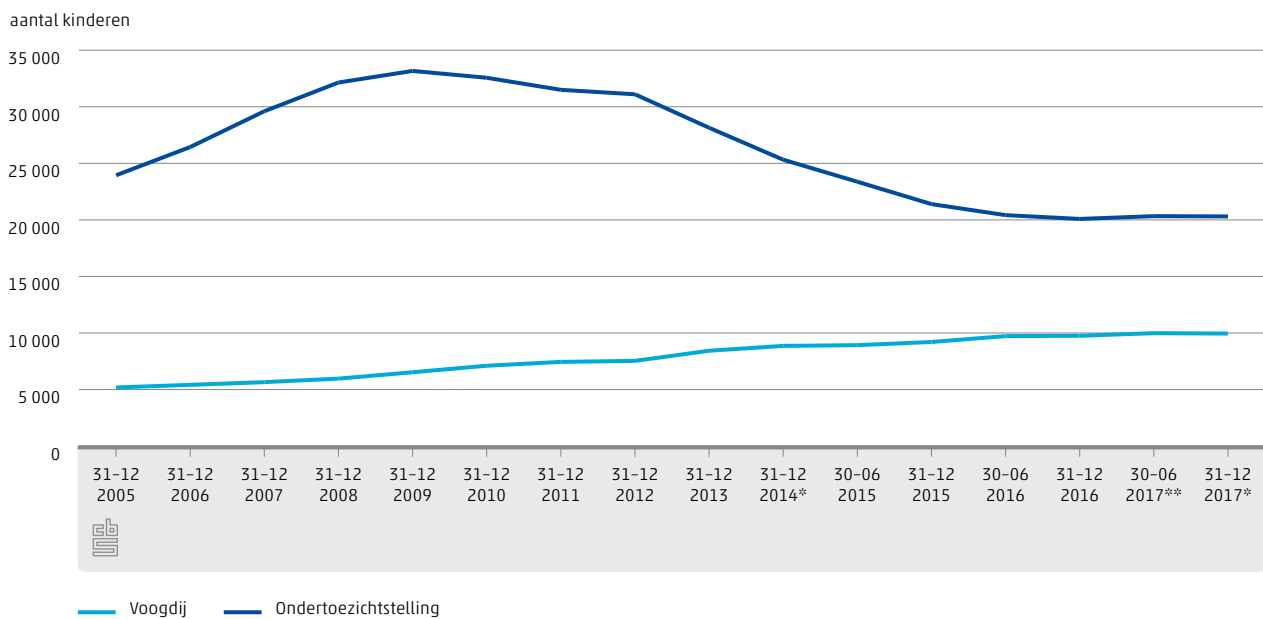
Bron: CBS.

¹⁾ Jeugdbeschermingsmaatregelen bij personen van 0 tot en met 17 jaar, gestart of beëindigd in 2017.

1.2 Meer jongeren met voogdij

In 2017 is het aantal jongeren met voogdij gestegen. Eind december 2017 gold voor 9 950 jongeren een voogdijmaatregel, terwijl dit op de laatste dag van 2016 nog 9 755 jongeren betrof. Ook over meerdere jaren is er een stijgende trend te zien (figuur 1.2.1). Het gaat hier uitsluitend om de reguliere voogdij. Voorlopige en tijdelijke voogdij zijn buiten beschouwing gelaten.

1.2.1 Aantal jongeren met voogdij of ondertoezichtstelling, 2005-2017^{*1)2)}

Bron: Ministerie van Justitie en Veiligheid (2005 t/m 2010), CBS (2011 t/m 2017).

¹⁾ Personen van 0 tot en met 17 jaar met voogdij of ondertoezichtstelling, exclusief voorlopige voogdij, tijdelijke voogdij en voorlopige ondertoezichtstelling.

²⁾ Door invoering van de Jeugdwet treedt met ingang van 2015 een methodebreuk op.

1.3 Meer jongeren met ondertoezichtstellingen

Op 31 december 2017 waren meer jongeren onder toezicht gesteld dan op 31 december 2016. Op 31 december 2017 stonden 20 305 jongeren onder toezicht; eind 2016 bedroeg dit aantal 20 085 (figuur 1.2.1). Ook hier betreft het uitsluitend de reguliere ondertoezichtstellingen en zijn de voorlopige ondertoezichtstellingen buiten beschouwing gelaten.

1.4 De meeste maatregelen duren één jaar of langer

De meeste jeugdbeschermingsmaatregelen die in 2017 werden beëindigd, duurden één jaar of langer (7 250 maatregelen). Maar liefst 69 procent van alle reguliere ondertoezichtstellingen en 88 procent van de reguliere voogdijmaatregelen duurde een jaar of langer. De reguliere ondertoezichtstellingen duren met gemiddeld 964 dagen een stuk korter dan de reguliere voogdijmaatregelen (1 836 dagen). 15 procent van alle maatregelen duurde korter dan 3 maanden. Dit betreft voornamelijk voorlopige ondertoezichtstellingen.

1.4.1 Duur van jeugdbeschermingsmaatregelen, per type maatregel, 2017*¹⁾

	Duur van de maatregel					Gemiddelde duur	
	Totaal beëindigde maatregelen	0 tot 3 maanden	3 tot 6 maanden	6 tot 12 maanden	12 tot 36 maanden		langer dan 36 maanden
	aantal maatregelen						dagen
Totaal	11 880	1 795	545	2 290	4 080	3 170	932
Ondertoezichtstelling	8 645	110	410	2 135	3 675	2 310	964
Voorlopige ondertoezichtstelling	1 540	1 505	35	.	.	.	73
Voogdij	1 395	40	25	100	380	845	1 836
Voorlopige voogdij	285	140	70	55	15	.	145
Tijdelijke voogdij	20	.	.	.	.	10	1 597

Bron: CBS.

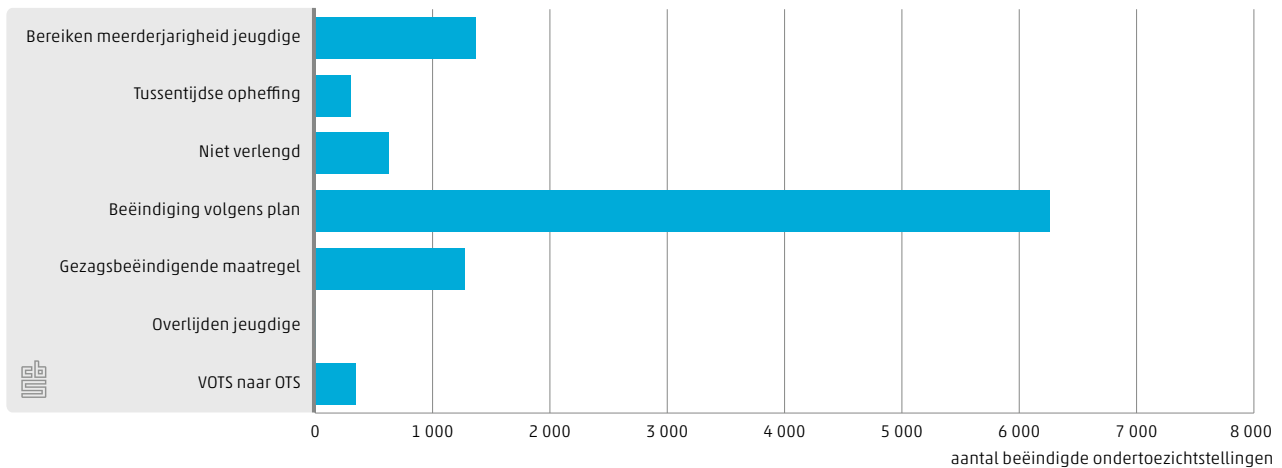
¹⁾ Jeugdbeschermingsmaatregelen bij personen van 0 tot en met 17 jaar, beëindigd in 2017.

1.5 Voogdij meestal beëindigd door bereiken meerderjarigheid

In 2017 werden 11 880 jeugdbeschermingsmaatregelen beëindigd, waarvan 10 185 beëindigde ondertoezichtstellingen en 1 695 beëindigde voogdijmaatregelen (zie tabel 1.0.1). Ondertoezichtstellingen werden meestal beëindigd volgens plan (figuur 1.5.1). Deze reden gold voor 6 260 beëindigde maatregelen, wat overeenkomt met ruim 61 procent van alle in deze periode beëindigde ondertoezichtstellingen.

De meest voorkomende reden om voogdij te beëindigen, was het bereiken van meerderjarigheid van de jongere. Dit gebeurde bij 1 225 maatregelen, zo'n 72 procent van alle beëindigde voogdijmaatregelen (figuur 1.5.2). Naast het bereiken van meerderjarigheid werd de voogdij ook vaak beëindigd doordat de voogdij naar een pleegouder werd overgedragen of het gezag werd hersteld.

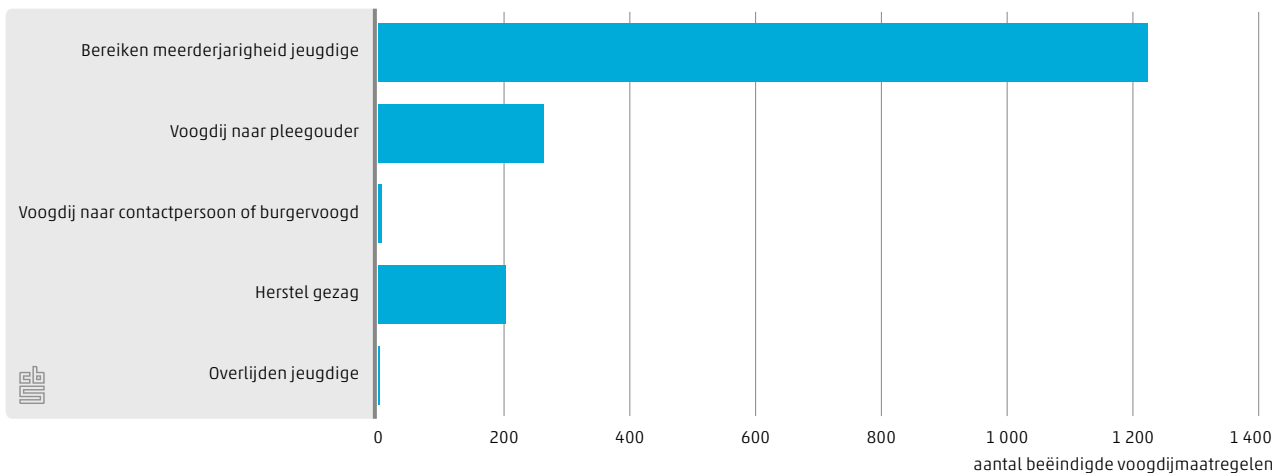
1.5.1 Beëindigde ondertoezichtstelling, naar reden beëindiging, 2017*¹⁾

Bron: CBS.

¹⁾ Ondertoezichtstellingen en voorlopige ondertoezichtstellingen, beëindigd in 2017.

1.5.2 Beëindigde voogdij, naar reden beëindiging, 2017*¹⁾

Bron: CBS.

¹⁾ Voogdij, tijdelijke voogdij en voorlopige voogdij, beëindigd in 2017.

1.6 Bijna 4 procent heeft ook jeugdreclasseringsmaatregel

Van alle 0- tot en met 17-jarigen die in 2017 jeugdbescherming ontvingen, liep bij 3,7 procent ook een jeugdreclasseringsmaatregel in 2017. Onder jongeren met een ondertoezichtstelling is het percentage dat ook een jeugdreclasseringsmaatregel had hoger dan onder jongeren met voogdij: respectievelijk 4,4 en 1,6 procent (tabel 1.6.1).

Het gaat in deze cijfers om alle jongeren die in 2017 op enig moment jeugdbescherming ontvingen. Van hen is bepaald voor welk percentage ook een jeugdreclasseringsmaatregel gold in dezelfde periode.

1.6.1 Samenloop van jeugdbescherming met jeugdreclassering, 2017*¹⁾

	Totaal	
	aantal jongeren	waarvan kinderen met gelijktijdig ook jeugdreclassering % van totaal
Jongeren met jeugdbescherming	39 410	3,7
Jongeren met ondertoezichtstelling ²⁾	29 120	4,4
Jongeren met voogdij ³⁾	11 590	1,6

Bron: CBS.

¹⁾ Personen van 0 tot en met 17 jaar met een jeugdbeschermingsmaatregel in 2017.

²⁾ Inclusief voorlopige ondertoezichtstellingen.

³⁾ Inclusief tijdelijke voogdij en voorlopige voogdij.

1.7 Ruim 20 duizend jongeren ook jeugdhulp met verblijf

In 2017 ontvingen 31 515 jongeren zowel jeugdbescherming als een vorm van jeugdhulp (tabel 1.7.1). 20 135 van hen ontvingen ook jeugdhulp met verblijf in 2017. In deze gevallen krijgen jongeren een jeugdbeschermingsmaatregel en ontvangen zij jeugdhulp die mede inhoudt dat zij niet thuis verblijven.¹⁾

1.7.1 Samenloop jeugdbescherming met jeugdhulp, 2017*¹⁾

	Aantal jongeren
Totaal jongeren met jeugdbescherming en tegelijkertijd jeugdhulp	31 515
Totaal jongeren met jeugdbescherming en tegelijkertijd jeugdhulp zonder verblijf waarvan:	21 930
Uitgevoerd door het wijk- of buurtteam	4 960
Niet door wijk- of buurtteam: ambulante jeugdhulp op locatie van de aanbieder	14 730
Niet door wijk- of buurtteam: daghulp op locatie van de aanbieder	1 990
Niet door wijk- of buurtteam: jeugdhulp in het netwerk van de jeugdige	8 075
Totaal jongeren met jeugdbescherming en tegelijkertijd jeugdhulp met verblijf waarvan:	20 135
Pleegzorg	13 285
Gezinsgericht	2 375
Gesloten plaatsing	1 630
Overig met verblijf ²⁾	6 430

Bron: CBS.

¹⁾ Personen van 0 tot en met 17 jaar met een jeugdbeschermingsmaatregel én jeugdhulp in 2017. Jongeren met meerdere hulpvormen komen meerdere malen in de tabel voor.

²⁾ Verblijf bij een jeugdhulpaanbieder anders dan pleegzorg, gezinsgerichte jeugdhulp of gesloten plaatsing.

¹⁾ De jongere verblijft in deze gevallen elders. Of anders gezegd: de jongere slaapt formeel elders, niet zijnde thuis in het eigen gezin. Dit betekent dat het hier alleen om de verblijfsvormen gaat waarbij er sprake is van een overnachting. Ook verblijf in logeerhuizen, alleen tijdens weekenden of juist door de week, vallen onder jeugdhulp met verblijf.

1.8 Jongens iets vaker beschermd dan meisjes

Net iets meer jongens dan meisjes ontvingen op peildatum 31 december 2017 jeugdbescherming. In totaal ontvingen 16 120 jongens op die peildatum jeugdbescherming, wat overeenkomt met 0,92 procent van alle jongens van 0 tot en met 17 jaar. Bij meisjes bedroeg dit aantal 14 590, wat gelijkstaat aan 0,88 procent van alle meisjes in deze leeftijd (tabel 1.9.1).

1.9 Veel tieners

De groep 12- tot 18-jarigen is het ruimst vertegenwoordigd in de jeugdbescherming. In totaal ontvingen 14 125 jongeren in deze leeftijdscategorie jeugdbescherming op peildatum 31 december 2017, wat overeenkomt met 1,2 procent van alle jongeren in deze leeftijdsklasse. Bij de jongere leeftijdsgroepen liggen deze aandelen lager: 0,5 procent bij de 0- tot 4-jarigen en 0,9 procent bij de 4- tot 12-jarigen.

1.9.1 Jeugdbescherming naar demografische kenmerken van de jongere, peildatum 31 december 2017*¹⁾

	Totaal jongeren (1-1-2017)	Totaal jongeren met jeugdbescherming	Voogdij Voogdij	Voorlopige en tijdelijke voogdij	Onder- toezichtstelling	Voorlopige onder- toezichtstelling
aantal jongeren						
Totaal	3 404 098	30 710	9 950	130	20 305	330
Geslacht						
Jongens	1 743 575	16 120	5 115	65	10 770	175
Meisjes	1 660 523	14 590	4 830	70	9 540	155
Leeftijd in klassen						
0 tot 4 jaar	694 018	3 210	575	40	2 530	70
4 tot 12 jaar	1 485 552	13 380	3 985	40	9 225	125
12 tot 18 jaar	1 224 528	14 125	5 390	50	8 550	135
Migratie(achtergrond)						
Nederlands	2 543 159	20 365	6 510	45	13 650	165
Overig westers	265 587	2 990	935	25	1 985	45
Niet-westers	595 352	7 355	2 505	60	4 675	120
Samenstelling huishouden²⁾						
Thuiswonend kind in een tweeouder gezin	2 800 659	5 865	230	10	5 535	95
Thuiswonend kind in een éénoudergezin	528 508	12 080	455	45	11 405	175
Overig	74 931	12 765	9 260	80	3 370	60

Bron: CBS.

¹⁾ Personen van 0 tot en met 17 jaar.

²⁾ Onder thuiswonende kinderen worden ook begrepen adoptie- en stiefkinderen, maar geen pleegkinderen.

1.10 Jongeren met niet-westerse migratieachtergrond oververtegenwoordigd in de jeugdbescherming

Jongeren met niet-westerse migratieachtergrond zijn oververtegenwoordigd in de jeugdbescherming. Van alle 0- tot 18-jarigen heeft ruim 17 procent een niet-westerse migratieachtergrond. Van de jongeren met jeugdbescherming heeft 24 procent een niet-westerse migratieachtergrond. Op peildatum 31 december 2017 ontvingen 7 355 jongeren met niet-westerse migratieachtergrond jeugdbescherming. Dit komt overeen met 1,2 procent van alle jongeren met niet-westerse migratieachtergrond in Nederland. Bij jongeren met een Nederlandse respectievelijk een westerse migratieachtergrond bedroegen deze aandelen 0,8 en 1,1 procent.

1.11 Jeugdbescherming vooral in Limburg en het noorden

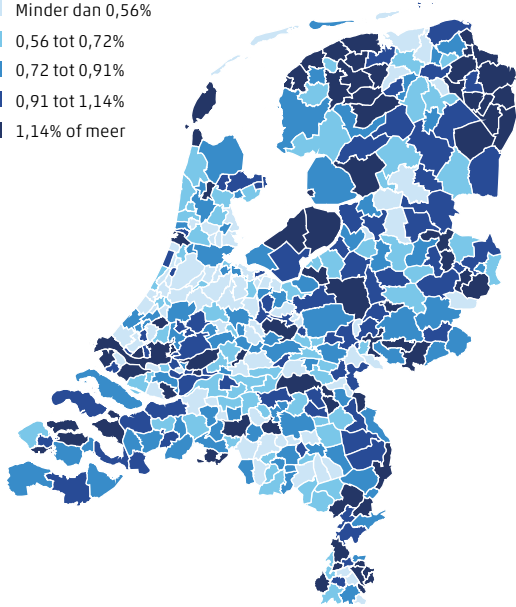
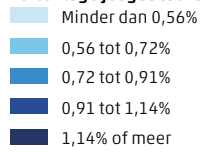
In Limburg, de kop van Noord-Holland en Friesland wonen relatief gezien de meeste jongeren die jeugdbescherming ontvangen.²⁾ Ook in Rijnmond, in delen van Gelderland en Overijssel, in Groningen en in Zeeland wonen relatief veel jongeren met jeugdbescherming (figuur 1.11.1).

De hiervoor genoemde concentratie van jongeren met jeugdbescherming blijkt ook uit de cijfers per jeugdzorgregio (tabel 1.11.2). In de top vijf van jeugdzorgregio's met het grootste aandeel jeugdbescherming staan drie Limburgse jeugdzorgregio's. Ook de Kop van Noord-Holland en Friesland scoren hoog. De laagst scorende regio's liggen in Utrecht, Noord-Holland en Zuid-Holland.

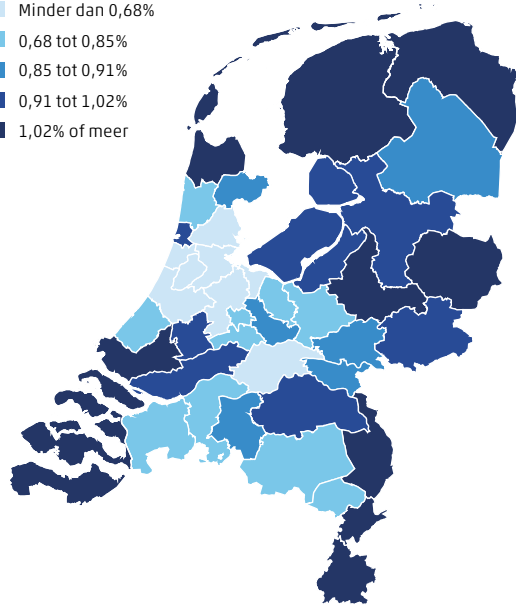
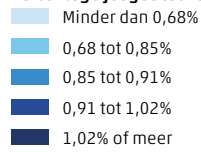
²⁾ Volgens het woonplaatsbeginsel. Zie https://vng.nl/files/vng/201607_factsheet_woonplaatsbeginsel_2016.pdf

1.11.1 Jongeren met jeugdbescherming als percentage van het totale aantal jongeren, naar gemeente en jeugdzorgregio, peildatum 31 december 2017*¹⁾²⁾

Percentage jeugdbescherming naar gemeente

Percentage jeugdbescherming naar jeugdzorgregio

Bron: CBS.

¹⁾ Personen van 0 tot en met 17 jaar.

²⁾ De peildatum van het totale aantal jongeren is 1 januari 2017 en komt dus niet overeen met de peildatum van het aantal jongeren met jeugdbescherming (31 december 2017).

1.11.2 Jeugdzorgregio's met de hoogste en laagste aandelen jongeren met jeugdbescherming, peildatum 31 december 2017*¹⁾

% van het totale aantal personen van 0 tot en met 17 jaar²⁾

Grootste aandelen	
Zuid-Limburg	1,32
Midden-Limburg Oost	1,22
Kop van Noord-Holland	1,22
Friesland (Fryslân)	1,19
Noord-Limburg	1,18
Kleinste aandelen	
Haarlemmermeer	0,5
Utrecht West	0,57
Zuid Kennemerland	0,6
Holland Rijnland	0,61
Zaanstreek-Waterland	0,61

Bron: CBS.

¹⁾ Personen van 0 tot en met 17 jaar met jeugdbescherming.

²⁾ De peildatum van het totale aantal jongeren is 1 januari 2017 en komt dus niet overeen met de peildatum van het aantal jongeren met jeugdbescherming (31 december 2017).

2.

Jongeren in

jeugdreclassering

gedaald

naar 6,4 duizend

Aan het einde van 2017 was op 6 360 jongeren een jeugdreclasseringsmaatregel van toepassing. Dit betreft personen van 12 tot en met 22 jaar met één of meerdere jeugdreclasseringsmaatregelen. In totaal waren op dat moment 6 425 jeugdreclasseringsmaatregelen van kracht. Dat zijn er 400 minder dan aan de start van het jaar.

De twee varianten van toezicht en begeleiding worden het meest toegepast. Het gaat hier dan vooral om toezicht en begeleiding in het gedwongen kader (5 685 maatregelen op 31 december 2017). De overige vormen van jeugdreclassering worden beduidend minder vaak ingezet. De voorbereiding gedragsbeïnvloedende maatregel komt nauwelijks meer voor in 2017.

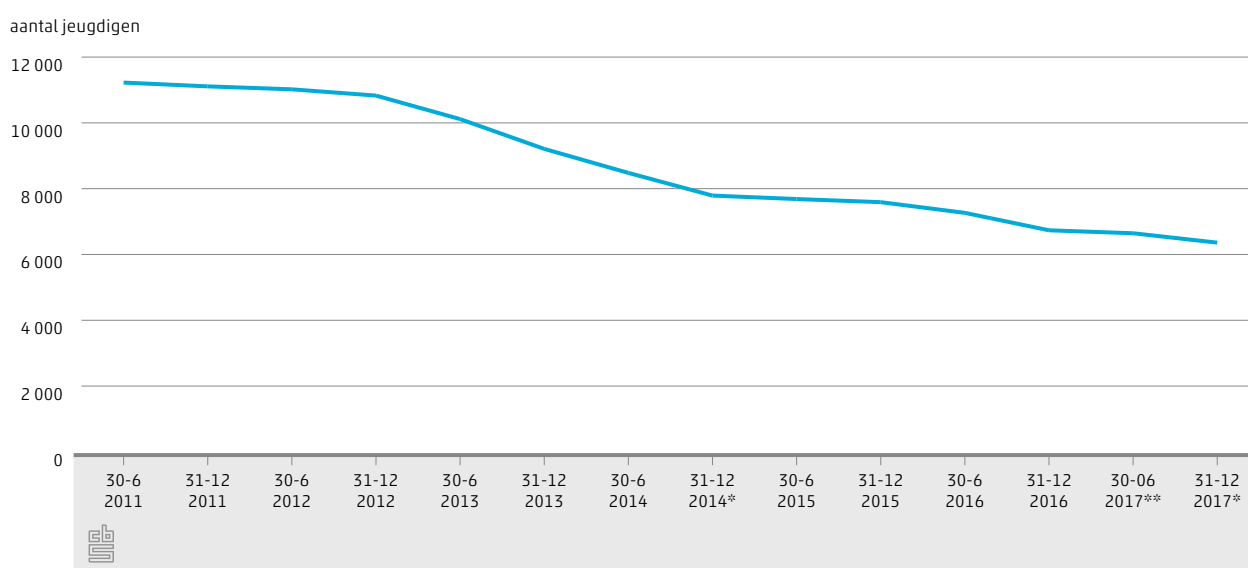
2.0.1 Jeugdreclasseringsmaatregelen, per type maatregel, 2017*

	Beginstand (1-1-2017)	Instroom	Uitstroom	Eindstand (31-12-2017)
aantal maatregelen				
Totaal	6 825	5 650	6 050	6 425
waarvan:				
Toezicht en begeleiding: gedwongen kader	6 080	3 660	4 060	5 685
Toezicht en begeleiding: vrijwillig	565	1 595	1 590	565
Individuele trajectbegeleiding Harde Kern	90	210	185	115
Individuele trajectbegeleiding Criem	60	160	170	50
Scholings- en trainingsprogramma	.	.	.	.
Gedragsbeïnvloedende maatregel	20	10	25	.
Voorbereiding gedragsbeïnvloedende maatregel	10	15	20	.

Bron: CBS.

Op peildatum 31 december 2017 hadden 6 360 jongeren een jeugdreclasseringsmaatregel. In de periode 2011-2017 is een dalende trend te zien. Tussen 30 juni 2011 en 31 december 2017 is het aantal jongeren met een jeugdreclasseringsmaatregel met ruim 43 procent afgenomen (figuur 2.0.2).

2.0.2 Aantal jongeren met jeugdreclasseringsmaatregelen per periode, 2011-2017*¹⁾²⁾

Bron: CBS.

¹⁾ Personen van 12 tot en met 22 jaar met één of meerdere jeugdreclasseringsmaatregelen.

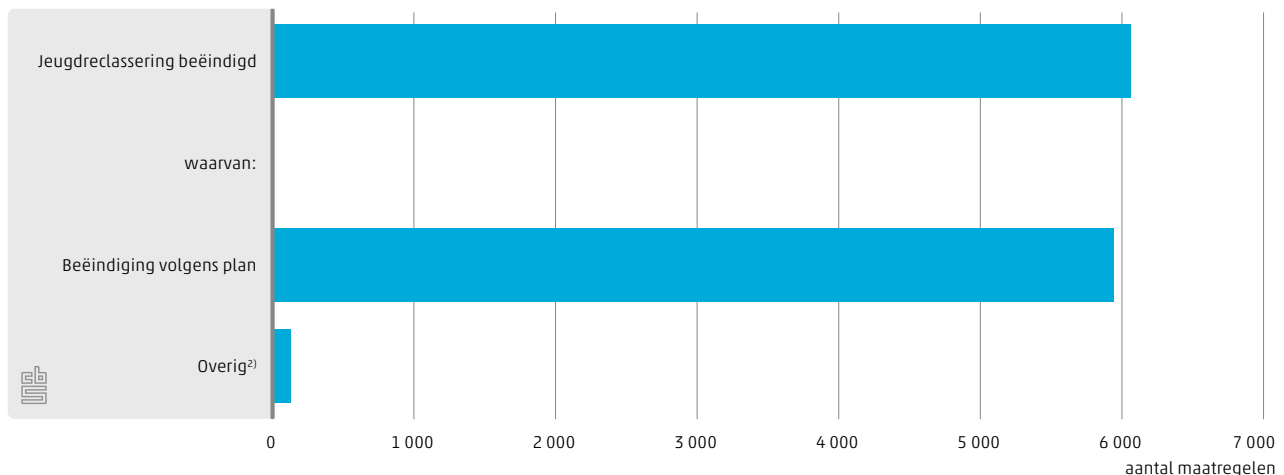
²⁾ Door invoering van de Jeugdwet treedt met ingang van 2015 een methodebreuk op.

2.1 Jeugdreclassering bijna altijd beëindigd volgens plan

Jeugdreclassering werd in 2017 in 98 procent van de gevallen beëindigd volgens plan: 5 930 van de 6 050 beëindigde maatregelen (figuur 2.1.1). De overige mogelijke redenen van beëindiging komen nauwelijks voor.

2.1.1 Beëindigde jeugdreclassering, naar reden beëindiging, 2017*¹⁾

Bron: CBS.

¹⁾ Jeugdreclasseringsmaatregelen beëindigd in 2017.

²⁾ Tussentijdse opheffing, overgang naar volwassen reclassering, overlijden jeugdige, terugmelding, nader besluit rechter.

2.2 Alleen toezicht en begeleiding duurt een jaar of langer

44 procent van de jeugdreclasseringsmaatregelen die in 2017 werden beëindigd, duurde een jaar of langer (2 630 maatregelen). In vrijwel alle gevallen ging het hier om toezicht en begeleiding in het gedwongen kader (tabel 2.2.1). Een groot deel hiervan duurde zelfs twee jaar of langer (795 maatregelen). De meeste overige maatregelen, waaronder individuele trajectbegeleiding, duurden korter dan een jaar. Individuele trajectbegeleiding Criem is met gemiddeld 109 dagen de maatregel die het kortst duurt.

2.2.1 Doorlooptijd van jeugdreclasseringsmaatregelen, naar type maatregel, 2017*¹⁾

	0 tot 3 maanden	3 tot 6 maanden	6 tot 12 maanden	12 tot 24 maanden	24 tot 36 maanden	langer dan 36 maanden	Gemiddelde duur: dagen
	aantal maatregelen						
Totaal	1 155	1 340	920	1 840	580	215	419
Toezicht en begeleiding: gedwongen kader	280	590	635	1 775	575	210	557
Toezicht en begeleiding: vrijwillig	700	595	235	55	.	.	131
Individuele trajectbegeleiding Harde Kern	15	130	30	.	.	.	192
Individuele trajectbegeleiding Criem	135	20	10	.	.	.	109
Overig ²⁾	20	.	10	.	.	.	315

Bron: CBS.

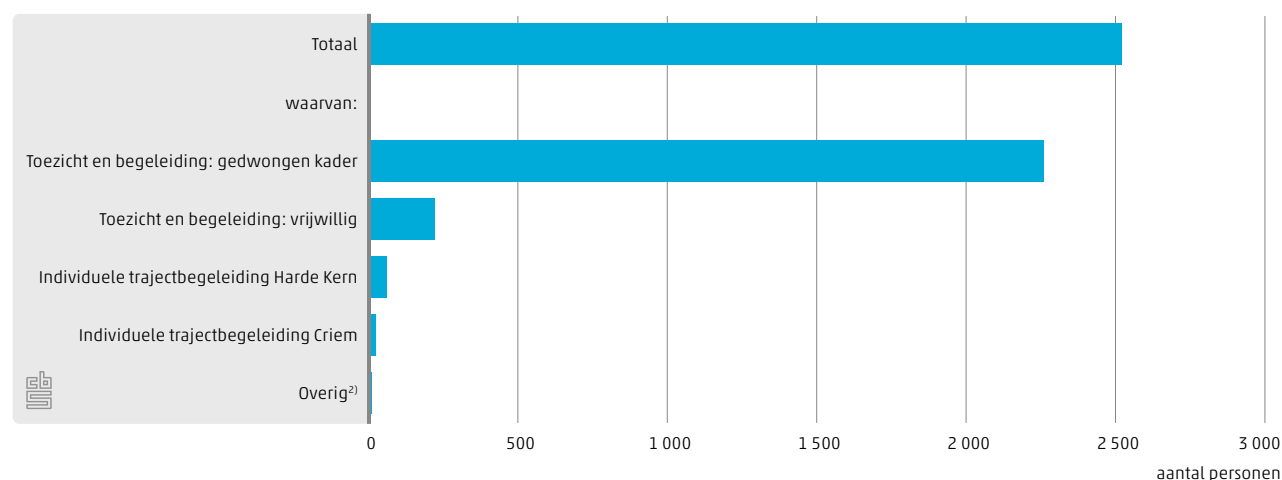
¹⁾ Jeugdreclasseringsmaatregelen die werden beëindigd in 2017.

²⁾ Scholings- en trainingsprogramma en (voorbereiding) gedragsbeïnvloedende maatregel.

2.3 Vier op de tien jongeren met jeugdreclassering ontvangt ook jeugdhulp

Jeugdreclassering gaat in vier op de tien gevallen gepaard met de inzet van jeugdhulp. Van de 6 360 jongeren die op 31 december 2017 een jeugdreclasseringsmaatregel hadden, ontving 40 procent op hetzelfde moment ook jeugdhulp, in totaal betrof dat 2 515 jongeren (figuur 2.3.1). Het percentage was het hoogst bij individuele trajectbegeleiding Harde Kern (45%) en het laagst bij individuele trajectbegeleiding Criem (34%).

2.3.1 Inzet jeugdhulp naar type jeugdreclasseringsmaatregel, peildatum 31 december 2017*¹⁾

Bron: CBS.

¹⁾ Personen van 12 tot en met 22 jaar met een jeugdreclasseringsmaatregel op peildatum 31 december 2017 die tegelijkertijd jeugdhulp ontvingen.

²⁾ Scholings- en trainingsprogramma en (voorbereiding) gedragsbeïnvloedende maatregel.

2.4 Jongens vaker in jeugd-reclassering dan meisjes

Op 31 december 2017 waren meer jeugdreclasseringsmaatregelen bij jongens dan meisjes van kracht. Dit geldt voor ieder type jeugdreclassering. In totaal was op 5 085 jongens een jeugdreclasseringsmaatregel van toepassing. Bij meisjes bedroeg dit aantal 1 275 (tabel 2.4.1). Ook relatief gezien komt jeugdreclassering vaker voor bij jongens dan bij meisjes, respectievelijk bij 0,4 en 0,1 procent.

2.4.1 Jeugdreclassering naar demografische kenmerken van de jongere, peildatum 31 december 2017*¹⁾

	Totaal jongeren (1-1-2017)	Totaal jongeren met jeugd-reclassering	Toeziht en begeleiding: gedwongen kader	Toeziht en begeleiding: vrijwillig	Individuele traject-begeleiding Harde Kern	Individuele traject-begeleiding Criem	Overig ³⁾
aantal jongeren							
Totaal	2 268 146	6 360	5 690	570	120	50	10
Geslacht							
Jongens	1 159 354	5 085	4 515	465	115	45	10
Meisjes	1 108 792	1 275	1 175	105	.	.	.
Leeftijd in klassen							
12 tot en met 14 jaar	602 198	230	185	45	.	.	.
15 tot en met 17 jaar	622 330	3 015	2 620	340	65	35	.
18 tot en met 22 jaar	1 043 618	3 115	2 885	185	50	10	.
Migratie(achtergrond)							
Nederlands	1 695 105	2 900	2 615	265	35	.	.
Overig westers	182 241	570	495	60	15	.	.
Niet-westers	390 800	2 895	2 580	245	65	45	.
Samenstelling huishouden²⁾							
Thuiswonend kind in een tweeoudergezin	1 524 328	2 240	2 000	200	45	20	.
Thuiswonend kind in een éénoudergezin	394 425	2 795	2 485	275	45	20	.
Overig	349 393	1 325	1 205	95	25	10	.

Bron: CBS.

¹⁾ Personen van 12 tot en met 22 jaar met jeugdreclasseringsmaatregelen op peildatum 31 december 2017.

²⁾ Onder thuiswonende kinderen worden ook begrepen adoptie- en stiefkinderen maar geen pleegkinderen.

³⁾ Scholings- en trainingsprogramma en (voorbereiding) gedragsbeïnvloedende maatregel.

2.5 Relatief meeste jeugdreclassering bij 15- tot en met 17-jarigen

De groep 15- tot en met 17-jarigen is relatief gezien het ruimst vertegenwoordigd in de jeugdreclassering. Dit betrof 3 015 jongeren wat overeenkomt met 0,48 procent van alle personen in deze leeftijdsklasse. Bij de 18- tot en met 22-jarigen ligt dit aandeel iets lager: 0,3 procent en bij de leeftijdscategorie 12- tot en met 14-jaar ligt dit aandeel flink lager: 0,04 procent.

2.6 Relatief veel jongeren met niet-westerse migratieachtergrond in jeugdreclassering

Op 31 december 2017 was op 2 895 jongeren met niet-westerse migratieachtergrond een jeugdreclasseringsmaatregel van toepassing. Dit komt overeen met 0,7 procent van alle jongeren met niet-westerse migratieachtergrond. Daarmee is het aandeel jongeren met jeugdreclassering in deze groep groter dan bij andere migratieachtergronden. Bij jongeren met westerse respectievelijk Nederlandse achtergrond bedragen deze aandelen respectievelijk 0,3 en 0,2 procent.

2.7 Jeugdreclassering vooral in drie grootste steden

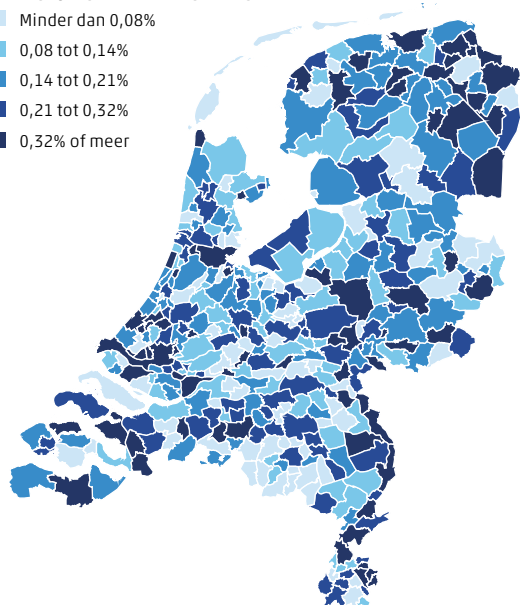
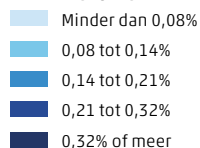
In de drie grootste steden wonen, ook relatief gezien, veel jongeren met jeugdreclassering (figuur 2.7.1).¹⁾ Ook in het noorden van Nederland en in bepaalde regio's in Limburg, komen relatief veel jongeren met jeugdreclassering voor.

Deze hiervoor genoemde concentratie jongeren met jeugdreclassering blijkt ook uit de cijfers per jeugdzorgregio (tabel 2.7.2). De jeugdzorgregio's waartoe de drie grootste steden behoren, staan in de top vijf met grootste aandelen jongeren met jeugdreclassering. In regio's rondom Utrecht wonen juist relatief weinig jongeren met een jeugdreclasseringsmaatregel.

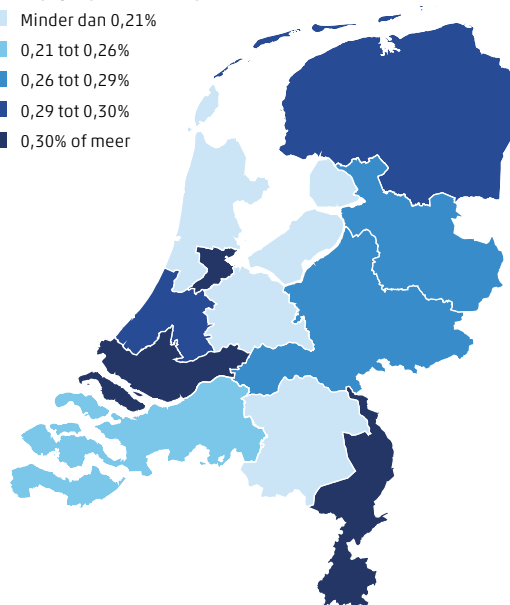
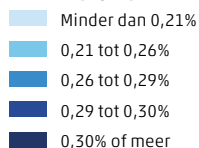
¹⁾ Volgens het woonplaatsbeginsel. Zie https://vng.nl/files/vng/201607_factsheet_woonplaatsbeginsel_2016.pdf

2.7.1 Jongeren met jeugdreclassering als percentage van het totale aantal jongeren, naar gemeente en arrondissement, peildatum 31 december 2017*¹⁾²⁾

Percentage jeugdreclassering naar gemeente

Percentage jeugdreclassering naar arrondissement

Bron: CBS.

¹⁾ Personen van 12 tot en met 22 jaar met jeugdreclasseringsmaatregelen op 31 december 2017.

²⁾ De peildatum van het totale aantal jongeren is 1 januari 2017 en komt dus niet overeen met de peildatum van het aantal personen met jeugdreclassering (31 december 2017).

2.7.2 Jeugdzorgregio's met de hoogste en laagste aandelen jongeren met jeugdreclassering, peildatum 31 december 2017*¹⁾

% van het totale aantal
personen van 12 tot en met
22 jaar²⁾

Grootste aandelen	
Rijnmond	0,49
Amsterdam-Amstelland	0,45
Haaglanden	0,37
Arnhem	0,36
Groningen	0,35
Kleinste aandelen	
Gooi en Vechtstreek	0,12
Utrecht West	0,15
Zuidoost Utrecht	0,15
Zuidoost Brabant	0,16
Midden-Limburg West	0,16

Bron: CBS.

¹⁾ Personen van 12 tot en met 22 jaar met jeugdreclassering.

²⁾ De peildatum van het totale aantal jongeren is 1 januari 2017 en komt dus niet overeen met de peildatum van het aantal jongeren met jeugdreclassering (31 december 2017).

2.8 Vaak herhaald beroep ondertoezichtstelling

Van de 10 325 maatregelen van ondertoezichtstelling die in 2017 zijn gestart ging het in 11,3 procent van de maatregelen om een herhaald beroep (tabel 2.8.1) . Dat wil zeggen dat dezelfde soort maatregel in de periode tussen 1 januari 2012 en de start van deze maatregel ook al eens is toegepast bij dezelfde jongere. Het percentage herhaald beroep voor voogdij is in 2017 met 2,8 procent duidelijk lager dan bij ondertoezichtstellingen en jeugdreclassering.

In 2017 ging het in 9,8 procent van de 5 650 begonnen jeugdreclasseringsmaatregelen om een jongere die in de periode van 1 januari 2012 tot de start van deze maatregel al eerder jeugdreclassering heeft gehad.

2.8.1 Herhaald beroep jeugdbescherming en jeugdreclassering, 2017*¹⁾

	Totaal aantal maatregelen	Percentage herhaald beroep ²⁾
Totaal jeugdreclasseringsmaatregelen	5 650	9,8
Jeugdbeschermingsmaatregelen, waarvan:		
Ondertoezichtstelling	10 325	11,3
Voogdij	1 875	2,8

Bron: CBS.

¹⁾ Jeugdbeschermings- en jeugdreclasseringsmaatregelen gestart in 2017.

²⁾ Hierbij wordt teruggekeken naar de periode tussen 1 januari 2012 en de start van de maatregel.

Meer informatie over jeugdbescherming en jeugdreclassering kunt u vinden op de website van CBS:

Onderzoeksbeschrijving Beleidsinformatie Jeugd
<https://www.cbs.nl/nl-nl/onze-diensten/methoden/onderzoeksomschrijvingen/korte-onderzoeksbeschrijvingen/beleidsinformatie-jeugd>

Tabellen Jeugdzorg na 1-1-2015
<https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/navigatieScherm/thema?themaNr=83150>

Begrippenlijst

Jeugdbeschermingsmaatregel (kinderbeschermingsmaatregel)

Conform artikel 1.1 van de Jeugdwet is een kindbeschermingsmaatregel:

Voogdij en de voorlopige voogdij op grond van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek, de ondertoezichtstelling, bedoeld in artikel 254, eerste lid, Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek en de voorlopige ondertoezichtstelling, bedoeld in artikel 255 Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek.

Er zijn vijf verschillende jeugdbeschermingsmaatregelen. Deze zijn beschreven in de artikelen 254 en 255 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek. Het betreft:

- Ondertoezichtstelling
- Voorlopige ondertoezichtstelling
- Voogdij
- Voorlopige voogdij
- Tijdelijke voogdij

Duur van de jeugdbeschermingsmaatregel

De duur van een jeugdbeschermingsmaatregel is de periode tussen de aanvangsdatum en de einddatum van de jeugdbescherming. In het volgende gedeelte worden deze twee datums toegelicht.

Datum aanvang jeugdbeschermingsmaatregel

De datum van de eerste dag waarop de jeugdbeschermingsmaatregel geldt. De datum is vastgelegd in de beschikking en is gelijk aan de datum van de uitspraak van de kinderrechter.

Datum einde jeugdbeschermingsmaatregel

De datum van de laatste dag waarop de jeugdbeschermingsmaatregel geldt. De datum waarop de jeugdbeschermingsmaatregel daadwerkelijk beëindigd is.

Jeugdreclassering

Conform artikel 1.1 van de Jeugdwet is jeugdreclassering:

Reclasseringswerkzaamheden, genoemd in artikel 77hh, eerste lid, van het Wetboek van Strafrecht, begeleiding, genoemd in artikel 77hh, tweede lid, van dat wetboek en begeleiding van en toezicht houden op jeugdigen die deel nemen aan een scholings- en trainingsprogramma als bedoeld in artikel 3 van de Beginselenwet justitiële jeugd-inrichtingen, het geven van de aanwijzingen, bedoeld in artikel 12, vijfde lid, van die wet, of de overige taken die bij of krachtens de wet aan de gecertificeerde instellingen zijn opgedragen.

Er zijn zeven verschillende typen jeugdreclassering:

- Toezicht en begeleiding: gedwongen kader
- Toezicht en begeleiding: vrijwillig
- Individuele trajectbegeleiding Harde Kern
- Individuele trajectbegeleiding Criem (Criminaliteit in Relatie tot de Integratie van Etnische Minderheden)
- Scholings- en trainingsprogramma

- Gedragsbeïnvloedende maatregel
- Voorbereiding gedragsbeïnvloedende maatregel.

Duur van de jeugdreclasseringsmaatregel

De duur van een jeugdreclasseringsmaatregel is de periode tussen de aanvangsdatum en de einddatum van de maatregel. In het volgende gedeelte worden deze twee datums toegelicht.

Datum aanvang jeugdreclassering

De datum van de eerste dag waarop de maatregel jeugdreclassering geldt. De datum is vastgelegd in het document waarin het besluit tot het inzetten van de maatregel is vastgelegd. Het gaat om de betekende beschikking die onherroepelijk is geworden.

Datum einde jeugdreclassering

De datum van de laatste dag waarop de maatregel jeugdreclassering geldt. De datum is vastgelegd in het document waarin het besluit tot het inzetten van de maatregel is vastgelegd.

Reden beëindiging maatregel

De reden waarom de maatregel voor de jongere is beëindigd:

Opties bij (voorlopige) ondertoezichtstelling:

- Bereiken meerderjarigheid jeugdige
- Tussentijdse opheffing
- Niet verlengd/Beëindiging volgens plan
- Gezagsbeëindigende maatregel
- Overlijden jeugdige
- Voorlopige OTS naar OTS

Opties bij (tijdelijke/voorlopige voogdij):

- Bereiken meerderjarigheid jeugdige
- Voogdij naar pleegouder
- Voogdij naar contactpersoon oftewel burgervoogd
- Herstel gezag
- Overlijden jeugdige

Opties bij jeugdreclassering:

- Beëindiging volgens plan
- Tussentijdse opheffing
- Overgang naar volwassenreclassering
- Terugmelding
- Nader besluit rechter
- Overlijden jeugdige

Herhaald beroep

Een jeugdbeschermingsmaatregel wordt als herhaald beroep gezien, als de desbetreffende jongere ook al in de periode van 1 januari 2012 tot de start van de maatregel een maatregel van hetzelfde type heeft ontvangen. De volgende typen maatregel worden

daarbij onderscheiden: ondertoezichtstelling (al dan niet voorlopig) en voogdij (al dan niet voorlopig of tijdelijk). Een voogdijmaatregel bij een jongere die eerder een ondertoezichtstelling had (en andersom), wordt niet als herhaald beroep gezien. Een jeugdreclasseringsmaatregel wordt als herhaald beroep gezien, als de desbetreffende jongere ook al in de periode van 1 januari 2012 tot de start van deze maatregel een jeugdreclasseringsmaatregel heeft ontvangen (ongeacht het type maatregel). Als er bij de start van een nieuwe maatregel al een maatregel van hetzelfde type loopt bij de jongere, wordt de nieuwere maatregel niet gezien als herhaald beroep, maar als een aanvulling van of uitbreiding op de al lopende maatregel.